

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Ishaja vsak četrtik in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrti leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. Miselnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta šte. 5, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zapirajte reklamacije so poštne proste.

Revolucija na Portugalskem.

Kjer pridejo svobodomiseli na krmilo, tam padajo v prah prestoli in oltarji. To se vidi sedaj dovolj jasno na Portugalskem. Najprej je moral bežati kralj v prognanstvo, za njim duhovniki in redovniki. Pri izganjanju duhovnikov in redovnikov postopa od framacozstva nahujskana sodrga uprav na rabeljsko. Pocestna drhal in oboroženi vojaki hodijo po lisabonskih ulicah in love ter streljajo duhovnike in redovnike. Takoj izpočetka so v noči med 6. in 7. oktobrom umorili tri lazarisce-duhovnike. Kadar se prikaže na cesti kak duhovnik, ga sodrga pobije. Nihče si ne upa braniti duhovnikov. Neki mlad mož je branil starega sivolasega duhovnika, ki ga je hotela druhal pobiti, a zato je sodrga mladeniča samega nevarno ranila.

Na Francoskem in sedaj na Portugalskem je prišlo tako daleč, ker ni bilo ljudstvo združeno v katoliških organizacijah, pač pa samo v framacozskih. Zato tudi nobenega odpora. Pri nas liberalci in slogi najbolj divjajo v svojih listih in na shodih proti našim organizacijam, ker vedo, da jim bodo te vedno na poti, ko bodo hoteli oni doseči svoje cilje. In ti cilji so ropanje ljudstva, katero dobijo v svojo pest. Najprej oropajo cerkve in samostane, kakor so storili to na Francoskem, kjer so liberalni advokati nesramno goljufali in kradli, potem pa se spravijo na žepe ubogega ljudstva. Ni se jim treba več bati, da bi prihajali iz cerkve opomini: Ljubi svojega bližnjega! in da bi se jim pretilo s kaznijo v večnosti.

V začetku se revolucija ni pokazala na Portugalskem v vsej nagoti. Treba je bilo dobiti takrat še vojaštvo in javno mnenje za se. Sedaj, ko je to dobljeno, pa se vršijo grozne stvari.

Zveri v človeški podobi.

Druhal je napadla v Lisaboni samostan usmiljenk. Kri nam zastaja po žilah, ko beremo, kaj je liberalna in socialistična sodrga počenjala tukaj. Na ukaz framacozov so vdrli vojaki v bolnišnico. Vprico bolnikov so svobodomiselnih pošasti onečale in mučile usmiljenke tako, da jih je veliko nevarno ranjenih. Usmiljenke so, ko so napasli svoje zverinske strasti, vrgli svobodomiselnice na cesto, zastražili bolnišnico in pustili bolnike brez vsake postrežbe. Človek si niti misliti ne more, da je kaj takega mogoče.

Plešejo po oltarjih.

Poročevalec nekega angleškega lista poroča, da so po svobodomiselnih nahujskani vojaki začeli

povsod ropati in pleniti, osobito po cerkvah in po samostanih. Grozni prizori so se dogajali, ko so nahujskani svobodomiselniki vojaki ropali cerkve in samostane. Ponavljajo se gnjusni prizori francoske revolucije. Pijani republikanci so plesali na oltarjih. Drugi so s sekirami, noži in z bodalci oboroženi, pustošili cerkve, razbijali kipe svetnikov in morili nune in duhovnike. Do 8000 nun in menihov so že izgnali. Umetnosti in dragocenosti stoletij so uničene po nahujskani svobodomiselniki svojati.

Po krvi žeja!

Madridski list „El Liberal“ poroča: „Po lisabonskih predmestjih tolpa še vedno pleni. Plenjenja so vedno bolj resna. Ker je v Lisaboni oblegovano stanje, je nemogoče dobiti obširnejša poročila. Kje se pleni, si lahko mislimo in predstavljamo. Vojaki so umorili zopet tri redovnike samostana Campolito. Poroča se tudi, da portugalska republikanska vlada pusti v svet le taka poročila, ki slikajo položaj kot ugoden.“

Član jezuitskega reda na Portugalskem biva sedaj v Rima in izjavlja: Odkar je izbruhnila revolucija v Lisaboni, ni nobenega ne uradnega ne zasebnega poročila od katerega člana jezuitskega reda v Lisaboni, niti general ne ve ničesar. Ta jezuit se je podal nato v Burgos, da na meji kaj izve o usodi svojih portugalskih bratov in doznal, da se je posrečilo doslej iz zavoda Campolito le enemu uiti. Ta redovnik je povedal, da se boji, da je sodrga in soldateska poklala vse jezuite v campolitskem samostanu, ali pa so pometali vse v ječo. Sumljivo je, da od dne 13. t. m. dalje liberalni listi o dogodkih v Lisaboni molčijo!

Svobodomiselnici razdirajo cerkve.

Sodrga je pričela napadati v Lisaboni tudi svetno duhovščino, ki se je zato poskrila. Vojaki so streljali na Santo cerkev in jo oplenili.

Kako so morili?

Posameznosti o portugalskih grozodejstvih prihajajo še komaj sedaj na dan. O umoru urednika in ravnatelja katoliškega lista „Portugal“, Lovrenca Mathos, se poroča:

De Mathos in uredniki so zapazili, kako se proti poslopju poganja republikanska poulična druhal ter hitro zagradili vrata, kolikor se je v naglici dalo. Toda „luč iz zapada“ je bila oborožena s sekirami, razbila je vrata in udrla v uredništvo. Ondi sta dva revolucionarja, to je roparja vprašala po de Mathosu, ga vrgla z obrazom na tla in ga zadaj v glavo

ustrelila. Toda kulturnega užitka je hotela imeti tudi ostala druhal, zato so katoliškega urednika privezali na vrh in ga v divjem rajanju vlačili po cestah. Tako je „zmagalo“ svobodomiselnstvo nad svojim načelnim nasprotnikom.

Nova republikanska vlada sama se je sramovala tega grdega čina svojih pristašev ter je hotela proti javnosti zakriti umor s tem, da je izdala za Mathosa tiralico ter razširila v liberalne evropske liste vest, da je srečno pobegnil čez mejo.

Kdo je kriv?

Pravijo, da so imeli klerikalec moč doslej v državi ter so spravili državo do gospodarskega propada. Ampak to je čisto navadna laž, ker na Portugalskem že desetletja ni zastopana katoliška stranka v portugalskem parlamentu in vladi. Tisti svobodomiselnici, ki so uprizorili revolucijo, so vladali na Portugalskem in dovedli državo na rob gospodarskega propada. Sploh pa so na Portugalskem že leta 1820 preganjali duhovnike in izgnali redovnike ter preganjanje katoliške cerkve na Portugalskem nikdar ni čisto ponehalo. Oče odstavljenega kralja, umorjeni Karol, je bil hud liberallec.

Voditelji revolucije.

Framasonsko časopisje kar ne more dovolj prehladiti onih mož, ki so povzročili na Portugalskem toliko gorja. Saj pa tudi voditeljem revolucije ni bilo ležeče samo na tem, da strmoglavijo kralja. To je bil le most, čez katerega so prišli do tega, kar so mislili, in to je, da so prišli do možnosti, neovirano, očitno in dejanski se bojevati proti cerkvi, duhovnikom, redovnikom in sploh vsem onim osebam, ki so v službi sv. vere. A ne samo ti božji služabniki so jim bili trn v peti, marveč tudi oni redovi, ki so se bavili z izobrazbo, zdravilstvom in drugimi, splošnemu blagostanju potrebnimi in koristnimi rečmi. Z izvrševanjem svojih namenov tudi niso odlagali, kakor hitro so prišli do polne moči in veljave.

Da je revolucija sad svobodomiselnega brezverstva, dokazujejo močje, ki so sedaj na krmilu vlade. Ministrski predsednik Teofil Braga je znan kot strasten liberallec. Pravosodni minister je žid in odvetnik Costa, ki je glava portugalskega prostozidarstva. Voditelj zarote, Magalhaes Lima, je framacoz prve vrste. Ti močje hočejo sedaj popolnoma pomesti s cerkve.

Kralj Manuel

se je pečal te dni s tem, da popiše vzroke, ki so ga prisilili k begu in so dali povod za proglasitev

PODLISTEK.

Naše jeruzalemsko romanje.

(Dalja.)

2. Od Jafe do Jeruzalema.

V Jafi stopi pred nas nenadoma jutrovsko življenje v celi svoji obliki: popotniki, ki prej niso poznali Jutrovcov, to nekako osupne. Evropejci in zarjaveli Arabci ter popolnoma črni zamorci, nas srečavajo na ulici. Kakšno je to vrvenje, kričanje, suvanje! Ulice so ozke in nesnažne, polne prahu, kadar pa deži, mora biti neznansko blato, da bi n. pr. naše Slovenske gorice lahko tekmovali z njim.

Jafa se je zadnji čas znatno povzdignila, ker prinesejo tuje semkaj precej denarja, samo romarjev jeruzalemskih pride na leto 15 do 20.000 ljudi. Tudi trgovina je precej živahna. Lansko in predlansko leto je priplulo in odplulo 2360 trgovskih ladij. V predmestjih stoji lepe nove hiše. Posebnih znamenitosti pa sedanja Jafa nima, pač pa imenitne zgodovinske spomine. Seznamek mest egiptovskega faraona Tutmozisa III. omenja Jafu kot trdnjavo več kakor 1400 let pred Kristusom. Ustanovili so jo Feničani na filistejski zemlji. V starih časih se je imenovala Jope. Tukaj je vstopil v ladjo prerok Jona, ko se je hotel izogniti božjemu povelju, naj gre oznanjvat pokoro v Ninive. Sem je dal firski kralj Hiran na splavih voziti les iz Libanona, ko je zidal Salomon tempel v Jeruzalemu; tukaj je imel apostol Peter prikazen, da so tudi pagani poklicani v cerkev Kristusovo, ko so nekateri kristjani, ki so pristopili iz judovstva, mislili, da je namenjena Kristusova vera samo Judom. Ker smo mi potomci paganskih pradedov, so to-

rej bila v Jafi odprta tudi nam vrata v svetišče krščanske vere. — Za časa judovsko-rimske vojske je bilo mesto dvakrat razdejano. Pozneje je bila tukaj škofija; ko so osvojili mohamedani mesto, je škofija izginila, a križarji so jo zopet obnovili. Za križarskih vojsk je bila včasih v krščanskih, včasih v mohamedanskih rokah, ki so jo leta 1267. zopet razdejali in obdržali v oblasti do današnjega dne. L. 1799. so jo za nekaj časa osvojili Francozi, in še sedaj kažejo sobico, v kateri je prebival Napoleon. — Dandanes ima Jafa kakih 47.000 prebivalcev, med temi 30 tisoč mohamedancev, 10.000 kristjanov in 7000 Judov.

Oddahnili smo se, ko smo se prerili skozi gnječo in stopili v prostrano frančiškansko cerkev, kjer smo zahvalili Boga za srečno prestano vožnjo na morju. Kmalu potem so posamezne skupine odvedli v razne hotele k obedu, le druga skupina je ostala v frančiškanskem samostanu, kjer so nas prav lepo pogostili. Plačano je bilo že vse naprej s tistim denarjem, ki smo ga poslali v Ljubljano. Kmalu po kosilu smo šli — z romarskim križem naprej — proti kolodvoru ter smo še med potom imeli priložnost, opazovati mestno življenje jafsko, ker smo šli skozi glavno ulico. Ni bila prijetna ta pot. Mlajši in močnejši romarji so leteli naprej, kakor bi žgal za njimi, starejši in slabotnejši pa niso mogli dohajati, vrh tega je solnce hudo pripekalo, in Turki so nas s svojo robo vedno nadlegovali, pa tisti nesrečni „bakšiš“ nam je kar šumel po ušesih. K sreči nobeneden romar ni zaostal in se izgubil, kar bi se bilo lahko zgodilo v tisti gneči. Ko smo prišli na kolodvor, je zaprla policija ograjo, in tako smo bili varni pred sitnimi turškimi barantami, ki so le prek ograje zijali in ponujali grozde ter vpili „troben, troben“ (francoski izgovor nemške besede Trauben — grozdje). Na kolodvoru nas je pri-

čakal avstrijski konzul, in iz Jeruzalema nam je prihitel nasproti ravnatelj avstrijskega gostišča prelat dr. M. Ehrlich, koroški Slovenec. Počasi smo se zbasali v dva vlaka in okoli 2. ure popoldne sta drug za drugim odzvižgala iz Jafe. Železnica se vije okoli mesta najprej proti severo-vzhodu, potem proti jugo-vzhodu, mimo krasnih vrtov, kjer raste vsakovrstno južno sadje. Nekaj časa se vidimo morje, ki potem izgine za peščenimi nasipi in železnica stopi na odprto polje, na saronsko ravnino. Sedaj je bilo vse puisto in prazno, le tu in tam kako drevo ali vrtič blizu človeških bivališč. Saronska ravnina pa nikakor ni tako pusta, kakor smo jo mi videli, ampak je zelo rodovitna, dasi menda gnoja nikoli ni videla, razen, kar ga pustijo ptiči in pa kamele, ki nosijo sedaj svoje tovore kar čez polje. Spomladi je namreč krasna in rodi dobro žito. Toda v poletju Palestina nima dežja, in ko se v majniku požanje ozimina, ostane polje prazno do pozne jeseni, ko se zopet zaseje in se začne v novembru jesensko deževje. Po žetvi je torej zemlja celo izžgana. Tu in tam smo še videli, kako so z živino mlatili na polju. Tako so delali nekdanj tudi pri nas, in na Hrvaškem še deloma sedaj.

Na levo od železnice smo gledali v daljavi modre judovske gore, ki ločijo saronsko ravnino od jordanke doline. Saronska ravnina je bila nekdanj dežela Filistejcev, ki so nam pač znani iz zgodbe sv. pisma. Na levo in desno vidimo razna turška selišča in mesta, med njimi je znamenita Lida, 20 km od Jafe, kjer je učil sv. Peter in ozdravil mrtvoudnega Eneja. Pravijo, da je bil rojen v Lidi in da je tam pokopan mučenec sv. Jurij. Cerkev sv. Jurija še vedno stoji. Turki tudi pripovedujejo, da bo Kristus na sodnji dan pred vrati mesta Lide umoril Antikrista. — 3 km dalje je večje mesto Er-Ramle, kjer je bila po iz-

ljudevlade. Pri tem mu je tudi pomagala kraljica-mati. Prepis tega popisa se namerava poslati celemu svetu. Na Portugalskem nameravajo razširiti kraljev popis revolucije po letakih, ker so prepričani, da ga listi ne bodo objavili.

Dne 16. t. m. sta kralj Manuel in kraljica-vdova Amalija iz Gibraltarja odpotovala na Angleško v Mesto Portsmouth, kraljica mati Marija Pia pa v Italijo. Kralj Manuel je pri slovesu glasno jokal. Ko je stopil kralj Manuel na ladjo, je zaplapolala na isti portugalska zastava. Ob obrežju postavljeni vojaki so izkazali kralju vojaške časti, vojaška godba je svirala portugalsko kraljevsko himno, tudi italijanska križarica je izkazala kralju čast.

Štajerski deželni zbor.

Zadnji teden so se zopet vršila pogajanja v svrhu, da bi mogel deželni zbor delovati. Kakšna ljubezen vlada še v nemških in vladnih krogih nasproti Slovincem, je razvidno iz dejstva, da so Nemci in vlada izključili iz pogajanj vsako gospodarsko vprašanje. S tem je tudi dovolj dokazano, koliko so vredna očitavanja naših nasprotnikov, najsi bodo štajercijanci, liberalci ali slogaši, da je obstrukcija kriva, ker se za Spodnji Štajer v gospodarskem oziru nič ne stori. Ravno nasprotno, obstrukcija je nastala in traja naprej, ker je nemška večina vedno zanemarljiva naše kraje glede najvažnejših in najpotrebnejših gospodarskih vprašanj, kakor so regulacije, ceste, vinogradi itd.

Vlada je predložila le Slovincem in Nemcem nekaj posredovalni predlog glede deželnega šolskega sveta. V predlogu je zadržano, da bi se število sedanjih udov deželnega šolskega sveta pomnožilo za 1 Slovence in za 3 Nemce. S tem pa bi bilo stališče Slovencev v deželnem šolskem svetu le poslabšano, kajti število nemških glasov proti glasom vladnih zastopnikov bi imelo vedno večino in bi vladni zastopniki ne mogli pomagati Slovincem, če bi tudi hoteli. Najzanimivejše na celi stvari pa je, da Nemci tudi tega predloga niso hoteli sprejeti, ker so proti temu, da bi prišel kak Slovenec v deželni šolski svet. Zagrizenost torej še ni odnehala. Samoumevno, da vsled tega tudi slovenski poslanci, ki so se posvetovali dne 14. oktobra v Mariboru, niso mogli nič drugega skleniti, nego da so potrdili, da deželni zbor vsled nemške nestrpnosti še vedno ne more priti do rednega delovanja.

Nemci bi radi, da bi pustili slovenski poslanci deželni zbor vsaj tako dolgo delovati, da se naložijo ljudstvu novi davki in se poplačajo strašni dolгови, ki jih je povzročilo slabo nemško gospodarstvo. Za davke in pičevanje dolgov pa slovenski poslanci niso izvoljeni.

Politični ogled.

— Na Dunaju zborujejo avstrijski in ogrski delegati, ki imajo pravico, dovoliti ali ne dovoliti denar, ki se izdaja za skupno vojaštvo, za mornarico, za Bosno in Hercegovino ter za zastopstvo Avstro-Ogrske v drugih državah. Nemški poslanci so zelo zadovoljni, da tako krepko drži zveza z nemško državo, ker ta podpira tudi nemško nadvlado v Avstriji. Slovanski poslanci pa so ravno ta upliv iz rajha grajali, bili so tudi nezadovoljni, kako grdo ravna nemška država z našimi izseljenci in pa z brati Poljaki. Le eden slovanski poslanec se je našel, ki se je izrekel s pohvalo za sedanje našo politiko proti Nemčiji.

ročilu nekdanj Arimateja, domovina Jožefa Arimatejskega, ki je pokopal Gospoda.

Kmalu potem doseže železnica jeruzalemsko vožnjo cesto ter zavoji v močvirno in nezdravo ravnino, ki je bila pa seveda sedaj v poletni suši suha. Potem se dolina bolj in bolj zožuje, a železniška proga bolj in bolj vzdiguje ter obrača proti vzhodu. Kmalu smo med skalnatim golim gorovjem, kakor je naš Kras. Le tu in tam se vidijo smokve, vinska trta in majhni vrtovi. Na neki postaji — imena se več ne spominjam — nas je nekaj presenetilo, da bi od začudenja padli lahko na hrbet, če ne bi sedeli v kupejih. Vlak je stal na postaji in rjavi Arabčič je ponujal grozdje ter popolnoma razločno klical slovenski: Kupite grozdje! Še danes mi je žal, da je bil fantič predaleč od našega kupeja in vlak se je kmalu pomaknil, da bi mu dal kaj skupiti in poizvedel, kje je vlovil tiste slovenske besede. Uradniki pri železnici so večinoma kristjani, ker je železnica last neke francoske družbe. Vedeli so povsod, da pridejo avstrijski romarji, mogoče je bil na tisti postaji kak Slovan, ker je zlasti Dalmatincev veliko raztresenih po Palestini. Ker smo se vozili mi z drugim vlakom, so morda že romarji prvega vlaka izdali, kakšen jezik govorimo in ga radi slišimo. Prav dobro so nam djale tiste kratke slovenske besede, saj pri nas, na naših velesvetovnih kolodvorih Pragersko, Ptuj itd., ne slišiš slovenske besede in je skoraj ne smeš izgovoriti, če hočeš, da te nemški divjaki ne pretepejo!

Po mnogoterih ovinkih se naposled dolina pred nami nekoliko odpre, nestrpnost smo pogledovali na uro, in sedaj je bil čas, da mora biti blizu Jeruzalem. Bilo je malo pred 5. uro. Kakor žabe iz mlake, smo tiščali glave skozi okna. Ko smo zagledali neko veliko poslopje — bila je neka ruska cerkev — smo vzkliznili: Jeruzalem! Kmalu nato nas je pozdravil Si-

namreč naš dr. Ploj. Vse nemško časopisje ga hvali zaradi tega govora. Češki poslanec dr. Kramar pa mu je očital, da je to hofratska vladna politika in da zavida Nemce, ker nimajo med seboj moča, ki bi tako govoril o slovenski stvari, kakor je Ploj o nemški. Tudi češki listi napadajo Ploja zaradi njegovega vladnega nemškega stališča. Celo glasilo slovenskih mladoliberalcev ni zadovoljno s Plojem. Tako daleč še pač ni nobeden slovenski poslanec zabredel, da bi se javno laskal našim nemškim sovražnikom. Sedaj bo tudi „Štajerc“ s Plojem zadovoljen.

— Na Hrvaškem se vršijo nove volitve za sabor dne 28. oktobra. Mažaronski ban Tomašič gre s svojo stranko v volilni boj. Opozicijski Hrvati pa se delijo v kmečko stranko, katero vodi Radič; v liberalno hrvaško zjedinjeno samostalno stranko, katero vodi Tuškan, v krščansko-socialno stranko, katero vodi dr. Mile Starčević. Težko je reči, kdo bo močnejši, ali vlada ali opozicija. Gotovo bo delala vlada z vsemi sredstvi, da si pribori večino.

— Srbski kraljevič Aleksander je nevarno obolel na tifusu. Nakopal si ga je pri letošnjih manevrih. Zdravniki trdijo, da je Aleksandrovo stanje zelo nevarno, da pa ozdravljenje še vendar ni izključeno. Ako bi Aleksander umrl, postal bi zopet princ Jurij kraljevič, ker kralj Peter nima več sinov. Tudi princ Jurij je baje bolan. Kralja Petra kruto zasleduje usoda.

— Svobodomiselci prirejajo po vseh državah shode za umorjenega španskega anarhista Ferrerja. Dogodki na Francoskem in sedaj na Portugalskem jim ne dajo miru, zato se trudijo, da bi po vseh državah vskliklo seme revolucije. Nikdar še niso delali svobodomiselci tako pridno kot sedaj, da razširijo svoje preukusijske nauke med ljudstvom. Boj proti oltarjem in proti prestolom se je začel z besno marljivostjo na vsej fronti. Zato morajo tudi katoličani pridno izvrševati svojo nalogo, moliti in organizirati. Lastno pridno delo bo Bog blagoslovil, da se nam ne bo treba ničesar bati.

— Na Francoskem, kjer je izbruhnil velik štrajk železničarjev, se je vršil zanimiv boj sedanje vlade proti štrajkujočim železničarjem. Sedanji ministrski predsednik Briand, ki je nekdanj vodil sam enak štrajk in zanj hujskal po listih, je sedaj skrajno nasilen in nastopa surovo proti štrajkujočim. Socialni demokratje se torej razločujejo, kadar so na vladnem krmilu in kadar še niso nič več, nego navadni delavci, njihovi nazori se spreminjajo po njihovem plačilu. Vsled nasilnega postopanja vlade je začelo število štrajkujočih pojemati. Na marsikaterih progah se je upeljal zopet reden promet.

Razne novice.

Iz sodne službe. K deželni sodnji v Gradcu sta predstavljena deželno sodna svetnika dr. Fr. Glas v Ptuj in dr. Emil Pregler-Grundeler pl. Grünbach v Radgoni. Za predstojnika okrajne sodnje v Radgoni je imenovan dr. Artzt-Ruiz, dosedaj namestnik državnega pravdnika v Ljubnem na Gornjem Štajerskem.

* Iz železniške službe. Prestavljeni so: Karl Hanzetič, adjunkt v Gradcu, kot postajenač. v Hoče; Anton Lorber, prometni kontrolor v Gradcu, v Maribor, glavni kolodvor; Bertold Rotter, uradniški aspirant v Judendorfu, v Ribnico-Brezno; Franc Thörner, asistent v Spielfeldu, v Maribor; Adalbert Gleindek, začasni aspirant v Ernovžu, v Maribor; Janez Zorko, uradniški aspirant na Vidmu, v Sevnico; Jo-

jon in Oljska gora. Še nekaj minut, in vlak je obstal, bili smo v Jeruzalemu, na cilju našega potovanja. Na kolodvoru nas je bilo kakor listja in trave, turške oblasti nam niso delale prav nikakršnih sitnob, hitro smo se postavili v vrsto, in začel se je naš slovesni vohod v Jeruzalem. Romarji so se razvrstili po skupinah, vsaka s svojim romarskim križem, samo duhovniki smo šli s škofom skupaj po priliki v sredini za kipom Matere božje. Na čelu procesije je nosil romarsko Marijino zastavo štajerski rojak Jos. Lipša od Sv. Križa na Murskem polju, njemu ob strani dva havaza, to je vojaško opremljena turška čuvaja. V nekoliko razdalji so nesli zastavo Marijine družbe iz Trsta, kip Marijin so nesli 4 mladeniči. Iz Sijonske gore, ki stoji nasproti kolodvoru, so krasno zapeli zvonovi nam v pozdrav, naš sprevod se je pomaknil, in iz več kakor 500 grl je zadonela resnobna pesem slovenska o trpljenju Kristusovem: „Daj mi, Jezus, da žalujem — Smrt, trpljenje objokujem“ itd. Videl sem že marsikateri slavnostni sprevod doma in na tujem, ampak naš slavnostni vohod v Jeruzalem prekaša vse. Nismo šli v Jeruzalem s cimbalami, trobentami in bobni, ampak naš počasni korak, milozvočno petje, ta resnoba, polna čustev in miline, se ne da popisati. Naše petje in resnobno obnašanje je napravilo na Jeruzalemljane najboljši vtisek. Ob cesti so stali tu in tam grški in armenski, pa tudi ruski duhovniki, kso morda razumeli naše petje. Gledali so nas z vidnim zanimanjem. Nihče nam ni delal nadleže zaradi slovenskega petja in slovenske trobojnice, kakor se godi to v naši domovini, kjer plačujemo davek in smo ravnopravni državljani!

Skozi jalska vrata smo stopili v Jeruzalem, in naša pot je bila naravnost k sv. grobu.

(Dolge prihodnja.)

žel Cugmus, uradniški aspirant v Račah, k Sv. Mihaelu; Mat. Švigel, adjunkt v Celju, v Lavis; Janez Stan., asistent v Frohneitenu, v Celje; Rihard Slama, uradniški aspirant v Rimskih toplicah, v Langenwang. Službi sta se odpovedala: Mihael Pinter, asistent na Grobelnem, in Franc Stricelj, uradniški aspirant v Poljčanah.

* Štajerski dež. zbor. Ko so se Krivošnjani v Dalmaciji dvignili proti Avstriji, zbijal je „Brenclj“ tudi o njem svoje šale. Kolikor se še spominjam, odgovoril je na vprašanje „Kdo je kriv, da traja ta vstaja tako dolgo?“, približno tako-le: Krivi so Krivošnjani. O naši generali so sedeli cele dni skupaj in so določili tako lep „Kriegsplan“, da bi bili v enem dnevu vsi Krivošnjani na tleh. Pa ti presneti Krivošnjani se nočejo tega Kriegsplanu držati. Ako jih je hotel naš general prijeti tu ali tam, potem so se mu gotovo pomaknili drugam. Tako hudobni so in delajo proti Kriegsplanu, da še prijemajo naše vojake za hrbtom. Hudobci se držijo samo po svojih visokih gorah, v dolino pa nočejo priti, kjer bi jih naši tako lahko natočili. Glejte, take trde in hudobne buče so ti Krivošnjani. Zato pa so oni krivi vse te nesreče, ki bo prista nad nas in naše cesarstvo. — Na to šalo, pravim, se spominjam, ko berem, kar pišejo nemški časnikarji o slovenski obstrukciji. Da ne more delovati deželni zbor, tega so krivi ti neumni Slovinci, ki nočejo pustiti, da bi jih pohrustali Nemci. O kako lep „Kriegsplan“ so si izmislili Nemci, pa ti „zatrancani“ Slovinci — ne grejo na lim. „Die windische Dickköpfigkeit hat wieder gesiegt“, tako pravi novi štajerski kmečki list: „Illustrierter Haus- und Bauernfreund“. Kdo se ne smeje tem neumnostim!

* Ivan Hribar, bivši ljubljanski župan, je odložil predsedništvo napredne stranke v Ljubljani.

* Pomnožitev orožništva. Domobranksko ministrstvo namerava pomnožiti orožništvo, posebno v južnih krajih države. To bo zopet občutno breme za dežele, ker morajo skrbeti za stanovanja orožnikom.

* Povišanje števila novincev za vojno mornarico. Število novincev za vojno mornarico se poveča za letos na 11.060 mož. V teku štirih let se misli povečati to število na 14.000.

* Zadrúžna šola. Dne 1. novembra se otvori zopet zadrúžna šola v Ljubljani. To bo že v tretje, da se zberejo na tej šoli kmečki mladeniči, sinovi posestnikov in tajniki zadrug. Proučiti hočejo zadrúžništvo, da bodo mogli sodelovati pri zadrugah, hranilnicah in posojilnicah, hočejo pa tudi razširiti svoje obzorje, naučiti se trgovskega poslovanja, in sploh spopolniti svoje znanje. Zadrúžna šola se vrši samo po zimi, in sicer od 1. novembra do 30. aprila, ko posestnik lahko pogreša svojega sina. Stroški znašajo k večjemu 300 K, ker ni treba razum vpisnine, ki znaša 5 K, plačati nobene šolnine. Sprejme se vsak kmečki mladenič, ki je dovršil ljudsko šolo in je star najmanj 16 let. Prošnje, katerim je treba priložiti krstni list, šolsko izpustnico in 5 K vpisnine, je treba poslati na naslov: Ravnateljstvo Zadrúžne šole v Ljubljani.

* Izgon avstrijskih eiganov iz Italije. Splošno se sodi, da so zanesli eiganii kolero v južno Italijo. Vsled tega je sklenila laška vlada, izgnati iz svoje države vse one eiganie, ki nimajo laškega državljanstva. Umevno je pri tem, da bodo te čete skušale prestopiti avstrijsko mejo, pri čemur se kaj lahko zgodi, da zaneso kolero tudi v našo državo. Oblastva so spričo te nevarnosti odredila najstrožje nadzorovanje vseh onih eiganov, ki bi ali naravnost ali po ovinkih skušali priti v naše dežele, bodisi iz Laškega, bodisi iz Ogrskega in Hrvaškega. Brez pravih potnih izkazov se jim mora prihod v deželo brezobzirno zabraniti, obenem pa nemudoma obvestiti o teh pojavih pristojno višjo oblast.

* Posledica nemških nasilstev pri otvoritvi Slov. doma v St. Ilju. Dne 14. t. mes. je bil obsojen pri mariborski okr. sodnji 16letni J. Hernet, ker je na dan otvoritve psoval mimo Südmarchofa domov se vračajočega slovenskega trgovca / gospoda Šoštarica iz Maribora. Obsojen je bil na 12 ur zapora in mora plačati tudi oba zagovornika. Zahvalit naj se gre mladi Hernet protestantovskemu Mahnertu, če bo moral kašo pihati. Konečni vtis vse zadeve je lepa slika, ki jo mora imeti vsak o nemški „kulturi“ in „vzgoji“.

* Narodnjaštvo pri liberalcih. Ne samo enkrat, pogosto smo že pribili, da vse kričanje liberalcev o veliki ljubezni do slovenstva ni prav nič vredno. Včasih so se kazali liberalci na take opazke navidezno razžaljeni, še večkrat so pa očitane molče požrli in trobili svojo pesem po starem naprej. Za nas je bilo dosti, da jih je ljudstvo spoznalo in jim ni verjelo več, da bodo liberalci kdaj sami v svojih listih potrdili naša očitavanja nasproti liberalnim kolovodjem, na to odkrito povedano, niso mislili, a zgodilo se je drugače. Vsak greh mora dobiti svojo kazen. Dokler so bili liberalci edini, so hvalili drug drugega, četudi so se dobro medsebojno spoznali. Ko pa je prišlo sedaj na Kranjskem do razdora, počila je bomba, in danes ni v liberalnem časopisju brati drugega, kakor tako ostro medsebojno napadanje in očitanje, da je v primeri s tem pisanjem bilo naše pisanje skrajno prizanesljivo. Stari liberalci so napovedali mladim liberalcem boj na nož, in danes je boj v listih že razvit. Očitajo si med seboj lažljivost, dobičkaželjnost, narodno izdajstvo in vse mogoče druge grehe. Bratci se poznajo med seboj.

* Knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru. Knjige se izposojujejo le: Ob četrtkih od 4. do 5. ure popoldne, in ob nedeljah od 8. do 9. ure popoldne.